

YÖNETMELİK

Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)'tan:

**YILLIK GELİR SİGORTALARI YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanım ve Kısaltmalar****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, kişilerin bireysel emeklilik sisteminden ve diğer kaynaklardan sağladığı birikimleri karşılığında ömür boyu veya belirli bir süre için düzenli irat ödemesi yapmayı öngören yıllık gelir sigortalarına ilişkin faaliyetlerin düzenlenmesi, denetlenmesi ve gözetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu Yönetmelik, hayat grubu sigortalarında faaliyet gösteren Türkiye'de kurulu sigorta ve emeklilik şirketleri ile yabancı sigorta şirketlerinin Türkiye'deki teşkilatını kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aktüer: Yatırım, finansman ve demografi konularında olasılık ve istatistik teorilerini uygulayarak yasal düzenlemelere uygun prim, karşılık ve kâr paylarını hesaplayan, teknik esasları hazırlayan ve Kurum nezdinde tutulan Aktüerler Siciline kayıtlı kişiyi,

b) Kâr payı: Matematik karşılıkların yatırıldığı varlıklardan yıl içerisinde elde edilen gelirlerin genel kabul görmüş muhasebe kurallarına göre hesaplanan net yatırım gelirleri,

c) Lehtar: Lehine sigorta sözleşmesi yapılan ve rizikonun gerçekleşmesi halinde kural olarak sözleşmede tanımlı olan haklardan yararlanan kişi veya kişileri,

ç) Matematik karşılık: Yürürlükte bulunan her bir sözleşme için tarifedeki teknik esaslara ve ilgili mevzuat hükümlerine göre hesaplanan karşılığı,

d) Merkez: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini,

f) Ölüm düzeyi (mortalite) tabloları: Belirli bir nüfus topluluğunun gözlem altında tutulması sonucunda oluşturulan, yaşama ve ölüm istatistiklerine göre elde edilen sonuçlardan, her bir yaşta bir yıl içerisinde hayatta kalacak ve ölecek kişilerin sayısının öngörüldüğü tabloları,

g) Sigortadan ayrılma: Sigorta ettirenin talebi üzerine sözleşmenin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sona erdirilmesini,

ğ) Sigorta ettiren: Sigortalının menfaatini şirket nezdinde sigortalayan kişiyi,

h) Sigortalı: Sözleşmeye konu risk veya riskleri üzerinde taşıyan kişiyi,

ı) Şirket: Hayat grubu sigortalarında faaliyet gösteren Türkiye'de kurulmuş sigorta ve emeklilik şirketleri ile yabancı sigorta şirketlerinin Türkiye'deki teşkilatını,

i) TRHA: Türkiye Kadın-Erkek Hayat Annüite tablosunu,

j) TÜFE: Türkiye İstatistik Kurumu tarafından hesaplanan Tüketici Fiyatları Endeksini ifade eder.

k) Kalıcı veri saklayıcısı: Sigorta ettirenin, sigortalının veya sigortadan faydalanacak kişilerin gönderdiği ya da kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ile Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi üzerinden veya e-Devlet üzerinden kurulacak yapı ve benzeri her türlü araç veya ortamı,

l) Kurum: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

İKİNCİ BÖLÜM**Sözleşme Akdedebilecek Şirketler ve Yükümlülükleri****Sözleşme akdedebilecek şirketler**

MADDE 4 – (1) Yıllık gelir sigortası sözleşmesi akdetmek isteyen şirketler Kuruma yazılı olarak başvurur.

(2) Kurumca yapılacak değerlendirme sonucu bilgi işlem altyapısı ile idari ve mali açıdan yeterli bulunan şirketler yıllık gelir sigortası sözleşmesi akdedebilir. Yapılacak değerlendirmeye ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Bilgilendirme formunun ve poliçenin verilmesi

MADDE 5 – (1) Bilgilendirme formu ve poliçe ilgili mevzuatta belirlenen sürede sigorta ettirene imza karşılığı verilir. Sigorta ettiren tarafından imzalanan bilgilendirme formu ve poliçenin birer örneği şirkette saklanır.

(2) Bilgilendirme formu ve poliçe, sözleşmeye taraf olan kişilerin fizikî olarak karşı karşıya gelmesinin söz konusu olmadığı hallerde veya işin mahiyetinin gerektirdiği durumlarda, kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile verilir. Bu durumda, bilgilendirme formu sözleşmenin yapılması öncesinde, poliçe ise sözleşmenin yapılmasından itibaren on beş gün içinde verilir.

(3) Yıllık gelir sigortası ürünlerinde; aylık, üç aylık, altı aylık veya yıllık olarak ödenecek başlangıç irat tutarı, müteakip irat tutarlarının belirlenme kriteri ve varsa üründe yer alan diğer teminatlar kapsamında şirketin yükümlülükleri poliçenin birinci sayfasında en az on dörtlük puntolarla açıkça belirtilir.

Kurumsal internet sitesi üzerinden bilgilendirme zorunluluğu

MADDE 6 – (1) Şirket kurumsal internet sitesinde; yıllık gelir sigortası ürünlerine ilişkin bilgileri sunmak ve sigorta ettirenlerin güvenli şekilde giriş yaptıkları alanlarda, yıllık gelir sigortası sözleşmelerinin teminatlarına, ödenen ve ödenecek irat tutarlarına, varsa kâr payı uygulamasına, matematik karşılık tutarlarına, yapılan kesintilere ve ürün kapsamında yer alan diğer güncel bilgilere erişebilmelerine imkan tanımak zorundadır.

(2) Kurum, yıllık gelir sigortası ürünlerine ilişkin şirketlerin kurumsal internet sitelerinde yayımlanacak bilgilerin kapsam ve esaslarını belirleyebilir.

Yükümlülüklerle uyumlu varlık bulundurma

MADDE 7 – (1) Şirketler, yıllık gelir sigortası sözleşmelerine ilişkin yükümlülüklerini karşılamaya yeter düzeyde, Kurumca belirlenecek esaslar dahilinde varlık bulundurmak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teknik Esaslar

Tarifelerin uygulanması

MADDE 8 – (1) Yıllık gelir sigortası ürünlerine ilişkin tarife ve varsa kâr payı teknik esasları ile bu esaslara ilişkin değişiklikler herhangi bir onaya tâbi olmaksızın, genel kabul görmüş aktüeryal tekniklere, bu Yönetmelikte ve ilgili diğer mevzuatla belirlenen ilkelere uygun şekilde hazırlanarak şirketler tarafından uygulanır.

(2) Tarife, teknik esaslar ile özel şartlardan oluşur ve sigortacılık mevzuatına aykırı olamaz. İlk defa uygulamaya konulacak tarife ve varsa kâr payı teknik esasları ile bu esaslara ilişkin değişiklikler, şirketlerce uygulamaya konmadan on beş iş günü öncesinde Kurumun belirleyeceği esaslar çerçevesinde elektronik ortamda Merkeze gönderilir.

(3) Kurum, tarife ve varsa kâr payı teknik esaslarına ilişkin gerekli görülen bilgi ve belgeleri yazılı veya elektronik kopya olarak şirketlerden isteyebilir.

(4) Kurum, tarife ve varsa kâr payı teknik esaslarında mevzuata ve sigortacılık esaslarına aykırı bulunan veya sigorta ettirenler, sigortalılar ve lehtarlarının hak ve menfaatlerinin korunması açısından uygulanmalarında sakınca görülen hususların değiştirilmesini talep edebilir.

(5) Tarife ve varsa kâr payı teknik esasları ile bunlara ilişkin değişiklikler, teknik esaslara eklenecek diğer bilgi ve belgelerle birlikte aktüer tarafından imzalanarak şirketçe muhafaza edilir.

Ölüm düzeyi (mortalite) tablosu

MADDE 9 – (1) Yıllık gelir sigortalarına ilişkin tarife teknik esaslarında TRHA tablosu kullanılır. Şirketler, TRHA tablosunda sigortacılık prensipleri dahilinde ihtiyatlı bir şekilde değişiklik yapabilir. Hazırlanan tablo ve yapılan varsayımlara ilişkin hususları içeren aktüer onaylı rapor tarife teknik esaslarına eklenir.

(2) Kurum, yıllık gelir sigortası ürünlerinde kullanılacak ölüm düzeyi tablosunu değiştirmeye ve kullanılabilir tablolara yeni tablolar eklemeye yetkilidir.

(3) Şirketler, uygulamaya konmadan on beş iş günü öncesinde tablo değişikliği ve varsayımlarını içeren aktüer onaylı rapor ile beraber Kuruma bilgi vermek kaydıyla, ihtiyatlı olarak seçtikleri farklı ölüm düzeyi tabloları kullanabilir.

Teknik faiz oranı

MADDE 10 – (1) Teknik faiz oranı; sigorta süresi, ürün kapsamında verilen teminatlar ve ürünün diğer özellikleri dikkate alınarak sigortacılık prensipleri dahilinde şirketler tarafından ihtiyatlı bir şekilde belirlenir.

(2) Başlangıçta ürün fiyatlama aşamasında kullanılan teknik faiz oranı ile teknik karşılıklar için kullanılan teknik faiz oranı farklı olabilir.

(3) Kurum teknik faiz oranının asgari ve azami sınırlarını belirleyebilir.

Sigortadan ayrılma

MADDE 11 – (1) Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1500 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, sigortadan ayrılma talebi halinde sigortalının sağlıklı olduğunu ispat etmesini isteyebilir. Anılan Kanun hükmünün uygulanması durumunda, sigortadan ayrılma talebi halinde istenecek, sigortalının sağlık durumuna ilişkin yapılacak değerlendirmeye esas bilgi ve belgeler ile ilgili diğer hususlar poliçe ve bilgilendirme formunda açıkça belirtilir.

Kesintiler

MADDE 12 – (1) Başlangıçta tek prim şeklinde ödenen toplu paradan veya taksitli prim ödemelerinden ya da yapılan irat ödemelerinden azami yüzde iki oranında kesinti yapılabilir. Sözleşme süresi içinde yapılan ek prim ödemelerinden azami yüzde iki oranında kesinti yapılabilir.

(2) Kâr payı dağıtılması taahhüt edilen ürünlerde, matematik karşılıkların yatırıma yönlendirilmesinden elde edilen getiri üzerinden azami yüzde on oranında kesinti yapılabilir.

(3) Sigortadan ayrılma halinde matematik karşılıklar üzerinden, sigorta sözleşmesinde geçirilen süreye ve şirketçe belirlenecek diğer unsurlara bağlı olarak değişen erken ayrılma kesintileri uygulanabilir.

(4) Söz konusu kesintiler, poliçe ve bilgilendirme formunun birinci sayfasında en az on dörtlük puntolarla belirtilir.

(5) Kurum, bu madde kapsamında belirtilen kesinti oranlarını yüzde ellisine kadar (yüzde elli dahil) arttırmaya ve azaltmaya yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yıllık Gelir Sigortası Ürünleri

Sunulabilecek ürünler

MADDE 14 – (1) Türk Lirası veya yabancı para birimi cinsinden tek ya da taksitli prim ödemeleri karşılığında; hemen veya belirli bir süre sonra başlayan, belirli tutarlarda veya TÜFE dahil bir varlık ya da varlık grubuna endeksli olarak ömür boyu veya belirli bir süre için irat ödeyen, isteğe bağlı olarak sigortalının vefatı halinde lehtara; vefat tazminatının ödendiği ya da süreli veya ömür boyu irat bağlandığı ürünler sunulabilir. İrat ödemeleri 56 yaş ve üzeri kişiler için en fazla dokuz yıl ertelenebilir.

(2) İrat tutarı başlangıçta; ölüm düzeyi tablosu, teknik faiz oranı ve ürünün diğer özelliklerine göre hesaplanır. Müteakip dönemlerdeki irat tutarı ise, ürün kapsamında taahhüt edilmişse dağıtılacak kâr payları ve diğer unsurlar dikkate alınarak hesaplanır.

(3) Kâr payı dağıtılması taahhüt edilen ürünlerde; kâr payı tutarının bir kısmının veya tamamının irata çevrilmesi, carî veya müteakip irat ödemelerine eklenmesi, defaten ödenmesi ve benzeri seçenekler sunulabilir. Kâr payı tutarının bir kısmının veya tamamının irata çevrilmesi durumunda, sigorta süresi ve ürünün diğer özellikleri dikkate alınarak, şirketçe belirlenen oranda teknik faiz kullanılır.

(4) 56 yaş ve üzeri kişilere irat ödeme süresince ve/veya irat ödemelerinin belirli bir süre ertelendiği ürünlerde erteleme dönemi içerisinde sigortalının vefatı halinde, lehtara vefat tazminatının ödendiği ya da süreli veya ömür boyu irat bağlandığı ürünlerin sunulması zorunludur. Sigorta ettirenin isteğine bağlı olarak söz konusu teminatları içeren sözleşmeler akdedilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Düzenleyici işlemler

MADDE 15 – (1) Kurum, bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce onaylanmış olan yıllık gelir sigortası tarife ve varsa kâr payı teknik esasları çerçevesinde bu Yönetmeliğin yürürlük tarihine kadar sözleşme akdedilebilir. Bahse konu tarihten sonrası için, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesi uyarınca Kurumca yeterli bulunan şirketler tarafından bu Yönetmelik hükümleri

çerçevesinde hazırlanacak tarife ve varsa kâr payı teknik esaslarına göre yıllık gelir sigortası sözleşmesi akdedilebilecektir.

Tarifelerin onaylanması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Yıllık gelir sigortası ürünlerine ilişkin tarife ve varsa kâr payı teknik esasları ile bu esaslara ilişkin değişikliklerin uygulamaya konulabilmesi 1/1/2025 tarihine kadar Kurumun onayına bağlıdır. İlk defa uygulamaya konulacak tarifelere ilişkin tarife ve varsa kâr payı teknik esasları, sigorta ettiren ve sigortalının hak ve yükümlülükleri hakkında bilgi vermek amacıyla şirket tarafından hazırlanan dokümanların bir örneği ile örnek sigorta sözleşmesi değerlendirilmek üzere Kuruma gönderilir.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.